

Nog enkele “Vluchtige indrukken” over Charles Louis Saligo

Jacques DE RO

Eerder toevallig, bij het doornemen van de map over de oprichting en de werking van V.V.V. Geraardsbergen (Vereniging voor Vreemdelingenverkeer) in het Geraardsbergs Heemkundig Archief stoten we op een vergeeld krantenknipsel uit *La Dernière Heure* van 9 september 1948. Hier vinden we onder de rubriek *Arts, Sciences et Lettres* een artikel van Albert de l'Arbre⁽¹⁾ met als titel: *Jacques Louis David – Antoine Gros, Pierre Van Huffel – Charles Saligo*. Het biedt enkele bijkomende aspecten over de levensloop van Charles Saligo die niet vermeld staan in ons artikel *Mon cher cousin & maître!*, in *Gerardimontium* nr. 230 p. 19-31⁽²⁾. De l'Arbre schetst beknopt de relatie tussen de Franse grootmeesters en de Geraardsbergse kunstschilders. Hij verwijst hierbij naar het werk van zijn verwant Louis de l'Arbre de Malander (1876-1965) *Impressions fugaces* (“Vluchtige indrukken”) uit 1914. De grootvader van deze man is langs moederszijde Joseph Van Coppenholle, burgemeester van Geraardsbergen in 1884-1886 en echtgenoot van Sylvie Page, dochter van Angèle Saligo, de zuster van Charles⁽³⁾. Niet verwonderlijk dat hij in zijn archieven in het *château de la Cruche* te Ronse in het bezit moet geweest

zijn van een belangrijk deel van de correspondentie tussen Van Huffel en Saligo. Wellicht gaat het hier om de brieven die Van Huffel naar zijn neef in Parijs heeft gestuurd. Jammer genoeg raakt een belangrijk deel van het familiearchief verspreid en verloren tijdens de Duitse bezetting van het kasteel in 1940.

Op basis van het werk van de l'Arbre de Malander komt Albert de l'Arbre over Saligo tot een aantal bevindingen, dat gelijkloopt met onze analyse van de briefwisseling, die we terugvonden in het Stadsarchief te Gent. Daarnaast vermeldt hij nog details, die we niet uit ons onderzoek konden afleiden. Zo wordt Saligo na zijn succesvolle opleiding aan de Gentse Academie voor Schone Kunsten op 27 augustus 1822 feestelijk ontvangen in een met vlaggen versierd stadhuis van Geraardsbergen. Bij deze gelegenheid zou hem zijn voorgedragen een “Hofgedicht aan Mijnheer Charles Saligo, proelende binnen Gent met eene Eere Lauwer in de beruchte zaal der Teekenkunst”, waarvan de tekst nog in 1948 bewaard is. Nadat hij zich verzekerd had van de studiebeurs van de regentieraad van Geraardsbergen, vertrekt Saligo op 7 april 1823 naar Parijs. Antoine

Gros en monseigneur Fallot de Beaumont zouden hem uitdrukkelijk zijn aanbevolen door leermeester Van Huffel. Saligo zou op artistiek vlak eerder beïnvloed zijn door de Franse en de Italiaanse school dan wel door de Vlaamse. Louis de l'Arbre de Malander ziet dit bevestigd in zijn analyse van Saligo's schilderij *De Heilige Familie* naar Raphaël. Al in 1948 is het doek op het stadhuis spoorloos⁽⁴⁾. De auteur beschrijft Saligo als “(...) un beau garçon, dandy, galant homme et comme finale, vert galant”. Hij geniet met volle teugen van het leven in Parijs: “Il raffolait de la vie de Paris, de l'opéra, du foyer de la Comédie Française, des boulevards et de la terrasse de Tortonni”. De Franse hoofdstad blijft jarenlang zijn veilige thuishaven. Maar volgens De l'Arbre de Malander vindt de schilder, nog steeds celibatair, pas rust en geluk in 1860 bij het Franse echtpaar Mangelé in de Koningsstaat te Brussel. Zij nemen hem in bescherming in hun riante woning, waar hij de eetkamer, het salon en de rookkamer versiert. Hij zal daar ook sterven en het koppel tot wettige erfgenamen maken. In 1909 wordt hun woning afgebroken en vervangen, met financiële steun van koning Leopold II, door het prestigieuze *Hotel Astoria*.

- (1) P. DE L'ARBRE, *Descendance de Jean de L'Arbre, chirurgien-major dans l'armée de Louis XIV en Flandre*, Gavere, 2002, p. 32; M. VAN KERCKHOVEN, *Noemenswaardige mannen en vrouwen uit het rijke verleden van Geraardsbergen*, Geraardsbergen, 1977, p. 54-56; M. VAN TRIMPONT, *Voorouderreeks, beknopt curriculum of familieschets van 100 noemenswaardige personen uit de Geraardsbergse burgermaatschappij, ca. 1800-1920*, Afl. 8, Karel de l'Arbre en Albert de l'Arbre, in *De Heemschutter* (thans *Gerardimontium*), 2001, nr. 180, p. 30, 32 : Albert de l'Arbre (1876-1953), zoon van Théophile en van Irma Jouret, huwt in 1900 met Marie Smeets (1874-1961), dochter van Jules, sigarenfabrikant en van Marie De Vos, nicht van Prosper Spitaels. Hij is doctor juris en licentiaat politieke en sociale wetenschappen, advocaat, stadsarchivaris van Geraardsbergen, griffier van de Koophandelsrechtbank van Kortrijk in 1905, adjunct-griffier van de Gentse Koophandelsrechtbank in 1907, vrederechter van het kanton Geraardsbergen in 1913-1946 en eveneens van het kanton Herzele vanaf 1932. Auteur van historische bijdragen over de stad Geraardsbergen en artikels in kranten en tijdschriften over recht en geschiedenis.
- (2) Hierbij op pagina 31, kolom 1 een rechtzetting: het gaat om de geschilderde portretten van Angèle Saligo, haar dochter Sylvie en diens echtgenoot Joseph Van Coppenholle.
- (3) P. DE L'ARBRE, *Descendance de Jean de L'Arbre...*, p. 57: Charles Saligo is op 17 juni 1871 te Geraardsbergen getuige op het huwelijk van Denis De l'Arbre (1839-1909) (rentenier en vader van Louis de l'Arbre de Malander) en van Angéline Van Coppenholle (dochter van Joseph).
- (4) Meer hierover in J. COPPENS, “Heilige Familie” van Charles Louis Saligo (1803-1874) “teruggevonden” in het stadhuis van Geraardsbergen, in *Gerardimontium*, jg. 2009, p. 32-35.